XXVIII évfolyam. Celldömölk, 1932 julius 31. 31. szám. Ára 20 fillér

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, [illegible] 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön
ide intézendők a szerkesztőségi részt illető közlemények
hirdetések és mindennemű pénzügyek.

Változások.

Régi örökérvényű filozofiai megállapítás, hogy az élet mozgást, fejlődést jelent, örök változtatásával végigszáguld kulturnemzeteken és kulturálatlan népeken egyaránt. Hiába igyekeznek merev keretbe kényszeríteni jól elgondolt szerződések és politikai elgondolások alapján, az élet nem ismer gátot, mert végső küzdelmében a gátot is magával ragadja.

És így rombolásával, ellenállhatatlan sodrásával törli szét a gátját úgy, hogy a gát pusztulása fölött az visszabadult élet csatolja diadalmas, győző himnuszát.

Az élet nehezen ismerhető meg. Annyi jelenség és történés tarkítja megjelenési formáját a létezés minden terrenumán, hogy törvényeit teljességgel sohasem ismerhetjük meg, csak sejtjük, hogy minő erők működnek létrehozásában, de hogy ezek az erők milyen szabályszerinti összműködéssel teremtik elő a látható mozgó életet, sohasem tudjuk megállapítani.

Mi csak látjuk a változásokat, néhol gazdasági válság formájában, néhol a nemzetalkotó népesség forrongásában, mint ezt legutóbb Németországban is láthattuk, ahol ez a két életforma, illetve ebben a két alakban együtt jelent meg és adott életjelt az Élet.

Mintha valami láthatatlan kéz szőné ezt a zürzavaros életet. Egyik állam erősnek tartja magát és leigázni igyekszik a másikat, egyik állam megtagadja segítő kezét a másiktól, csak azért, mert a másik életképességében saját élete sorvasztását látja.

Így vagyunk mi most Ausztriával. Terményeinket nem vásárolja, mert azt gondolja, hogy az ő erejével mi gazdagodunk s az ő pénzén megerősödve Közép-Európában mi kerülünk élre.

Hosszu oldalakra terjedőn lehetne felsorakoztatni eseményeket, változásokat, melyek ellentétes érdekuek, annak ellenére egy közös erő hozza őket létre: maga az élet. Hogyha látjuk a tengernyi bajt és gondot, mely joformán minden európai államban sorvasztja úgy a közösséget, mint az egyéneket, akkor ráeszmélhetünk arra a valóságra, hogy nem ismerjük sem alkotásában, sem működésében, csak csupán eredményében érzékeljük.

Ha ugyanis tudnánk, hogy a változásokat, melyeknek végtelen sora alkotja az egyetemes életet, mely erők igazgatják, bizonyára nem vajudna, nem szenvedne jóformán az egész világ kétharmad része oly gazdasági válságban, mint szenved ma. Nem ismerjük az élet szabályait. De sajnos azt tudjuk, hogy sok a könny, sok a panasz és a nélkülözés. Látjuk azt, hogy egyes emberek babiloni tornyukban a bálványimádás közepette a jólétben sütkéreznek és addig a munkaképes ifjuságnak ezrei keresel nélkül kémlelik az eget, mint itt fejtett madarak csonka szárnynyal a végtelenséget. Nincs kenyér és nincsen munka.

Torlódnak egymásra a generációk, anélkül hogy tudnák, hogy mi szerep vár rájuk.

Vár ma minden ember Jobb sorsot, szebb életet. Sorsunk ma örök várakozás a vállozások kiölt. Sodor bennünket az élet és sodrával könnyezteti és kinoz bennünket, hogy a változások elsimulásával és elsimitásával megadja számunkra a jólétet és megelégedést.

Az élet ugyanis nem haládatlan — tudjuk meg ezt rólja. Igy szebb lesz várni és jobb lesz elérni addig ajándékát: a megelégedést.

Mint régen

Holdvilágos nyárejszaka
Az én mindenségem...
Langyos szellő édes csókjai,
Ha arcomon érzem.

Tündéri szép az éjszaka! —
— Csillagok az egek!
Hajnalfelé a kis fecske
Ébresztget, mint régen!

Megvirradt már! Ezüst csillag
Akármerre nézek!
Nyári harmat hűs csókjaitól
Minden újra éled.

Ez a harmat az éjszaka
Elhullajtott könnye.
S azért ragyog a napfényben,
Mint a siró könnye.

De nem marad emlékül fény
Sem harmatnak cseppje!
Fölissza a napsugara,
Hogy éjjel leejtse.

Holdvilágos nyárejszaka
Az én mindenségem.
Langyos szellő, ezüst harmat
Ringass el, mint régen!

Lan—dor

Lakatos munkákat,
kifogástalan épület-munkát, kovácsolt vaskaput, kerítést, sirrácsot, bármily rendszerű takaréktüzhelyet, uj munkát vagy javitast a legmodernebb kivitelben
olcsó áron készit
Kiniczky Lajos
lakatos-mester **Celldömölkön.**
Vidéki megrendelést pontosan és gyorsanvégez.

Óda az uj pipa.

Csak már csengetnének? Szaladt ki szamon egy mély, őszinte sóhaj.

Az utolsó görög órank volt a husvéti vakció előtti. A tanár ur még elmerülve magyarázta Xenophón beszédét. De mit érdekelt már minket az, hogyan buzdolja Xenophon katonáit az engedelmességre: már a vakación, meg a csendes akácos faluban járt mindegyikünk gondolata.

Végre felharsant a nyugtalan csengőben az olyan jól ismert csengő szava. Megindult mindenki s aztán lassan, lassan haza!

Igen, a könyvem bent van. A ruham is, számoltattam fontoskodva, amint csomagom előtt álltam.

A pipa, vajjon ott ágyamon, — azt meg nem csomagoltam be! Gyorsan előkerestem rejtett helyéről, mert zsebpénzemből rakt'm össze, tehát nagy értéke van.

Apámnak szántam.

Bántott egy kicsit a lelkiismeret, hogy Nagyapámnak nem vettem, de hát kettő már nem futotta. Pedig Nagyapam is nagypipás volt...

gondosan őrzött pipa is megtalálta a maga biztos helyét a többi holmi közt. Azzal fogtam a csomagom. Irány az állomás.

Hegyek közt zihálva zakatolt a vonat és én elmerülve néztem az ablakból a vadregényes hegyeket. Már egyre távolodott az iskola, maga hideg zárkozottságával és mindig jobban és jobban közeledett csendes kis falunk az ő édes, meleg otthonával. És még fülembe csengett a tanár ur szava, az utolsó csengő szó, az automata zajából egy éles női hang: — savanyu, erős, csokoládés urak! — mikor már beszaladta vonat és megérkeztem a szép tavasz illatos falusi levegőjére.

Apám vart kocsival. Egy kettőre otthon voltam kis falumban, az én kis csendes szülőházamban. Micsoda boldog volt azt mondani, itthon vagyok!

Nyugtalanul kellem fel vacsora után, mert az oldalamat szörnyen furta a pipa. Pedig hogy kitereztem minden egyes mozzanatát magamban, hogyan fogom becsempészni édesapám ünnepi ruhájába. De csak az ünnepekre!

Eh! nem tudom én azt megvarni, átadom most! Gondoltam, letszem a gondját. Úgy is lett.

Bementem a szobába, előkerestem a pipát s vittem be a feltett ajándékot.

Apám! — szóltam elfogódva — nem tudom megvarni az ünnepeket, azért most odaadom édesapámnak azt a pipát, úgy spóroltam. Azzal átadtam.

Nézi apám. Forgatja jobbra, balra. Megkopogtatja. Majd a szájába veszi, megnézi vajjon johuzatja van-e? Ram néz.

De hisz ez igen finom tajték! Te gyerek! Hát köszönöm. Azzal nagy boldogan már veszi is elő a zacskóját, kiprobálni.

Nagyapám köhécsel s apamhoz megy. Ő is jól szemügyre veszi. Majd szomorúan ram néz s oda szól hozzam.

Mert apadnak adtad? Hiszen nem tud az rá vigyazni! Majd összetöri!

Mar miért törném össze? Mikor csak ünnepélyes alkalomkor használom, vetette ellent apam.

Multak a napok s jött a szomoru Nagypéntek. Már egyét haranszóztak, mikor szülemmel elindultam a templomba. Nagyapámék mar elmentek. Nagyapam ugy ösen igyekezett egyreszt, hogy a megszokott helyére tudjon ülni, masreszt pedig mert apam szabja az uj pipa diszelgett. Ezt pedig Ő nem szivesen látta ott. Igy csak harmasban indultunk a templomba.

Siess haza, ne beszélgess el — fordult apamhoz anyám — hogy ne kelljen várni

HÍREK

Veletek egysorba induljak el én is...

(A kemenesaljai őrtállóknak szíves figyelmébe, küldöm e pár sort.)

Hárman vagytok most már őrködő vitézek, —
Soraitok közé, már én is hadd lépjek.
Hadd álljak közzétek? s veletek egy sorba,
Induljak el én is kincses Kolozsvárra!

Göröngyös utakon nehéz lesz eddig,
Támogassuk egymást, bajtársak hűséggel?
Hisz szíveink egyek, hisz egyet is érzünk,
Hiszen mindannyian a hazáért vérzünk.

Folytassuk az utat, vállt a vállhoz vetve?
És a szent célokat soha nem feledve!
Nézzünk csak előre! Büszkén a jövőbe!
Hisz így nem maradhat örökös időkre!

Hosszú az éjszaka, nehéz annyi várni,
Őrködő vitézek váltogassuk egymást!
Sötét éjszakában gyújtsuk a tüzeket,
Rázzunk új életre csüggedő lelkeket.

Gyújtsuk a tüzeket, rakjuk a Nagymaglyát!
Hadd lássa meg Minden, hogy állják a vártát!
Hogy éberen várjuk nagy hasadását,
Megkínzott hazánk rab feltámadását!

Ma Ris.

40 éves lelkészi jubileum. A [illegible] Ünnepelte meg [illegible] csendben Z-en [illegible] Viktor kemenes [illegible] esperes plébános 40 éves lelkészi jubileumát. A mise végén [illegible] hívek nevében Pap István tanító üdvözölte a jubilánst, [illegible] az ünnepelt meg [illegible]

Áthelyezések. A MÁV [illegible] igazgatósága Nádasi Zoltán [illegible] celldömölki [illegible]

Kirándulás. A celldömölki ev. ifjúsági egyesület [illegible] vendégül.

Reformátusok isteni tisztelete. Augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor kezdettel az ág. h. ev. új iskolában [illegible] istentiszteletet tart Ö. e. Sándor [illegible]

Öszöndíjak. A b [illegible] ügyminiszter [illegible] árvák [illegible] hadiárva [illegible] 80 [illegible] 70 [illegible] 60 pengő, ipariskolai [illegible] 50 pengő. A belyegmentes [illegible] ügyminiszterhez kell [illegible]

Leszállított állatorvosi díjak. A [illegible] orvosok [illegible] díjazását a földmi-velésügyi miniszter rendeletileg mérsékelte. Felszállításért díjtalanul vegzett munka után 1 pengő, lakáson kívül 2 P. Ménesek, csordák megtekintése után 5 P. Jelentékenyen csökkentette a rendelet a védőoltások díjazását is.

Szentségimádás. Az apátsági templomban tegnap [illegible] szentségimádás volt. Reggel 6 órakor nagymisét tartottak az ünnepélyes [illegible], délután 3 órakor pedig [illegible] szentségeltétellel.

Ügyvédi hír. Dr. Szekeres Pál celldömölki ügyvéd ügyvédi irodáját lakásával együtt a Kossuth Lajos utcából áthelyezte a volt járásbírósági épületbe, a Szentháromság-térre.

Színikerületünket [illegible] színigazgató kapta meg, ki nívós [illegible] szép egybevágó előadást produkált, örömmel várjuk vissza körünkbe.

Vasutasok nyári mulatsága. A celldömölki Máv. Vasutasok Köre augusztus 6-án szombaton este, kedvezőtlen idő esetén pedig másnap 7-én tartja saját helyiségében nyári táncmulatságát, amelyre az előkészület [illegible] nagyban folynak az előkészületek s a nyár egyik legjobb mulatságának ígérkezik. Kezdete este 8 órakor.

Iparigazolványt nyertek. Fülöp Károly celldömölki lakos borbély és Horváth Dezső bőrkereskedő iparigazolványt nyertek.

Esküvő. Dalan István és Gecza Erzsébet augusztus 6-án tartják esküvőjüket a helybeli róm. kath. templomban.

Balesetek. Horváth Róza [illegible] Offy [illegible] legjobb [illegible] kórházba szállították. — Kiss Lajos 22 éves [illegible] lakos, Martonfai munkás [illegible]

Olasz ifjak érkezése. [illegible]

Cserkészek táborozása [illegible]

[illegible] teovics kerületi ellenőrző tiszt személyesen hozott tudomására a fáradságot nem ismerő derék parancsnoknak. Itt említjük meg, hogy a tábort látogatásukkal megtisztelték: Jandi Bernardin kor. tanyfőtanácsos, dömölki apát, dr. Gerlits Elek járási főszolgabíró, dr. Pintér József főjegyző, vitéz Gyika István százados, Csóka József és Szabó Farkas bencés-tanár stb., akik a látottak felett elismerésüket fejezték ki a tábor parancsnokságának. Ezúton mond hálás köszönetet a parancsnokság mindazoknak, akik úgy természetben, mint pénzbeli adományokkal a táborozást előmozdították.

Halálos szerencsétlenség vadászat közben. [illegible] vigasztal bennünk, hogy [illegible] támogat bennünket [illegible] a csüggedőnk eme nehéz időkben. Borzalmas szerencsétlenség történt pénteken este háromnegyed 9 óra tájban a Tüskevár községhez tartozó erdőben levő vadászlak előtt. Dr. Holéczy Zoltán orvos, Varga Frigyes máv. főtiszt és Bacsy Sándor ev. lelkész pénteken délután együtt mentek autón Tüskevárra őzlesre. Fél 9 óra tájban dr. Holéczy Zoltán egy szép őzbakot lőtt. Az elejtett vadat ameddig bírta maga cipelte a vadászlak felé, azonban ez kifárasztotta s átadta Bacsy Sándornak az elejtett zsákmányt, a vadászfegyverével együtt. A zsákmányával a vadászlakhoz érve, vadászokás szerint megvizsgáltak hogy a töves [illegible] [illegible]

Betegek korná [illegible]

Szíriusz jósol. Szíriusz meteorológus az ismert időjósa augusztus hó nagy melegét jósol, külön 8-on több helyen nagyobb hőség [illegible] kezik. Itt is több helyen eléri a 30—33 C fok meleget, sőt egyes helyeken még több be[illegible] is elér. Augusztus 3-tól 7-ig erős zivatar és [illegible] is ígérkezik. Helyenkénti zivatarok várhatóak 10, 11, 16, 17, 22, 23, 28 és 29-én. Szeptember nagy szárazságot ígér, kevés esőt várhatunk, csak átvonuló helyenkénti zivatarosat kapunk, 2, 3, 7, 13, 28 és 29-én

---

Bélának az eredr. Mar csak [illegible]

[illegible]

Ó annak [illegible] apám [illegible] mondta a [illegible] Ferenc [illegible] az érette [illegible]

[illegible] déltájt szerszámom [illegible] barátaimmal [illegible] hazafelé. Befordultam i[illegible] apámat a ferasasnál látom [illegible] mindig [illegible] volt. Bementem a szobába, majd a konyhába.

— Menj csak fiam, szólj apádnak, hogy hozza más a [illegible] mert [illegible] melegszik meg az étel, mondja édesanyám.

Kimentem s átadtam az üzenetet apámnak. De csak [illegible] ellordultom s [illegible] messze egybe. Erre [illegible] visszajött, kérdezem édesanyámat, hogy mi van édesapámmal, nem szól. Anyám [illegible] az üzenet megy apámhoz. Mikor bejön, mondja am

hog[illegible]

— [illegible] faért! Szól [illegible] bosszúsan [illegible] a pipámat [illegible] hajóson [illegible] csak [illegible] pipát [illegible] rő! Oda az új pipám!

Nagyapám is felfigyelt az utolsó szóra.

— Megmondtam úgy [illegible] hogy nem [illegible] a vigyázz! [illegible] nagy pipa [illegible] nyeán, amint beteljesülve látta jóslatát. Megmondtam én ezt előre! Latod? Meg!

Apám szomorúan [illegible] az asztalnál [illegible] hogy nem ebédeli [illegible] szétmorzsolt az

Ma-Ris

táncr[illegible]gra
megf[illegible]k
ízléses[illegible]ben
olcs[illegible]n
megre[illegible]
Dinkgr[illegible]dor
könyv[illegible]
Celldömölk,
Ko[illegible]
Sze[illegible]n
nagy vá[illegible]

zivatarokra van kilátás. Október több szép enyhe, meleg napot ígér. A reggeli órákban több helyt nagyobb ködök lesznek, amely később 10 órai időben kiderül, felszáll és szép idő lesz. Az őszi hónapokban, szeptemberben, októberben egész Európára kiterjedő nagy meleg és túlnyomóan száraz, meleg időjárás lesz, csak helyenkénti zivatarokra lehet számítani.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes »**Ferenc József**« keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írnak a valódi **Ferenc József** vízről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

Ügyvédi hir. Dr. Balassa István fördinki aki ezidéig a Társadalombiztosító ügyésze volt, ahonnan azonban most kivált, ügyvédi irodáját Csepregben nyitotta meg.

A tisztviselők lakáspénzét továbbra is negyedévenként fizetik. Mint ismeretes, a pénzügyminisztériumban tárgyalások folytak arra nézve, hogy a közalkalmazottak lakáspénzét havonta utalványozzák. A pénzügy[illegible] lakáspénz kiutalás [illegible] egyelőre elejtette.

Új postabélyegek. A [illegible] vezérigazgató legközelebb újrajzú, nazánk [illegible] szénes arcképet [illegible] 1, 2, 4, 6, 10, 16, 20, 30, 32, 40, 50 [illegible] 70 fi[illegible] [illegible]

Felszentelik az autóbuszt [illegible]

Frontharcos zászlószentelés. Augusztus 14 és 15 én [illegible] a [illegible] egyesülete Győrött zászlószentelést [illegible] [illegible]

Iparosok és kereskedők tüntetése. [illegible] 12 [illegible] [illegible] érzett elégedetlenségükön.

Ne fecséreljék el a gazdák búzatermésüket. [illegible] hogy vakolni nak az [illegible] [illegible] A földmívelésügyi [illegible] [illegible] vart, ennélfogva. Ennek az az oka, hogy nemcsak nálunk, hanem mindenütt a szomszédos államokban, úgy mint mellett, mint megelőző [illegible] nyomasztó a termés, mint a mult években volt. A [illegible] követk [illegible] tehát a kereslet növekedése az [illegible] mennyiségét [illegible] most megmarad [illegible] kodva a magyar gazdák elpocsékolják értékes terményeiket, mikor sor kerülne a kivitel lehetőségére, nem lesz kellő mennyiségű búzája készletük. Ezt mindenmódon megakadályozni és nem szabad tétlenül nézni, hogy a magyar gazda szorgalmas munkája eredménye [illegible] lehetőséget önmaga zárja el. A mezőgazdák bizonnyára megértik

Vonatok érkezése és indulása Celldömölk állomáson.

Érvényes 1932. május 22-től.

		Honnan?			Hova?
személy	4·40	Budapest keleti	vegyes	4·06	Sopron
motor pótl	6·03	Pápa	személy	4.10	Győr
Gy. motor	6·10	Szombathely	személy	4·52	Veszprém külső
sin autó	6·40	Zalaegerszeg	motorpótló	5·01	Rédics
motor	7·08	Sopron	személy	[illegible]12	Szentgotthárd
motor pótló	7·10	1) Szombathely	Gy. motor	6·13	Székesfehérvár Bp
vegyes	7·50	Veszprém külső	teher szem.	6·[illegible]0	Pápa vas. nem
motor	8·17	Zalaegerszeg	motor pótló	6·22	Szombathely
személy	8·22	Győr		7·20	Keszthely
»	8·29	Szombathely	személy	8·32	Szombathely
»	12.06	2) Győr Bp keleti	»	8.35	Győr
gyors	[illegible]	[illegible]	motor	8.37	Sopron
vegyes	14·10	Zalaegerszeg	vegyes	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]8	Sopron	gyors	12.10	Szentgotthárd
teher szem.	1[illegible]2[illegible]	Pápa vas. nem	sin autó	12.12	Zalaegerszeg
személy	14·28	Szombathely	motor	13·00	Sopron vásárk.
»	15·50	Székesfehérvár	személy	14·38	Győr
»	1[illegible].01	Győr		14·35	Budapest Sz. át
motor pótló	16·10	Rédics	»	16·17	Szombathely
gyors	17·24	Szentgotthárd	vegyes	16·30	Zalaegerszeg
vegyes	19·25	Sopron	motor	17·26	Sopron
motor pótló	[illegible]9·50	Szombathely	személy	17·32	Győr Bp. kp.
személy	20·15	Budapest Sz. kv.	motor	[illegible]1.27	[illegible]) Szombathely
motor	20·55	4) Sopron		21·20	4) Sopron
személy	21·10	Győr	»	21.38	Zalaegerszeg
motor pótló	21.21	Keszthely	Gy. motor	22.09	Szombathely
Gy. motor	22·0	Székesfehérvár Bp	motor pótló	22.11	Pápa
személy	23·35	Szentgotthárd	személy	23·35	Budapest Gy. át

1) Közlekedik Cell—Szombathely között V. 22-től X. 1[illegible]
2) 1932. V. 22-től VI. [illegible] IX. 1-től 1933. V. 14-ig közlekedik.
3) Közlekedik Győr—Cell között VI. 25-től VIII. 31-ig, Cell—Szentgotthárd között egész évben.
4) Közlekedik 1932. VI. 25-től VIII. 31-ig vasár és ünnep napokon.

az értékesítendő közbe [illegible] és nem fogják szekulni drága búzájukat [illegible] etetési célokra felhasználni. A magyar búzát, akármilyen [illegible] időknek [illegible] ránk, nem sü[illegible] [illegible] kormányon

Képviselőtestületi ülés. Celldömölk na[illegible] [illegible]

[illegible] 3645 [illegible] 1500

Műkedvelő Színjátszók [illegible] Előadás [illegible] 24 [illegible]

[illegible] VIII. [illegible] 17) [illegible]

Vasuti előtti tér kivilágitása. (K[illegible] az [illegible]) Köztudomású dolog, [illegible] ros közvilágításról [illegible] gazok már több ízben hangoztatták a [illegible] Amikor tehát a [illegible] sorok nyilvánosságra jutnak, tárgyilagosan [illegible] akarunk rá mutatni. Ami az általános elégedetlenséget illeti, az is annyira az egész város területére, mint [illegible] a belvárosi részekre lehetne vonatkoztatni. A celldömölki pályaudvar megközelítése is egyike a legforgalmasabb dunántúli állomásoknak. Az esténként beérkező vonatokat sok esetben több autó és lovasfogat várja az állomás előtti téren, kisvárosi viszonyaihoz tehát [illegible] forgalom meglehetősen nagy. Mindennek dacára több ízben megtörtént az, hogy a máv. tulzott takarékoskodásból a vonatok megérkezése, vagy azoknak elmenése percében azonnal a teret sötétséget borít a villanyok kioltásával, mig sok esetben megtörténik az, hogy egyáltalán ki sem világítanak. Ezek a téren említett körülmények folytán a forgalom egyenesen veszélyes, de városunkba érkező idegenben is kellemetlen impressiót kelt, ha az kilép az állomás [illegible] sötét terre, amely [illegible] rövidebb útja. M[illegible] kerszakában az [illegible] világítás [illegible] [illegible] pontig [illegible] [illegible] a közönség [illegible] később este [illegible] [illegible] [illegible] mely [illegible] fel [illegible] este [illegible] amit a [illegible] Ezen [illegible] rövid [illegible] megoldható lenne s mivel városunk [illegible] mindenkor megvolt a [illegible] [illegible] város egyetemes érdekében.

Színészek Cellben. A 18 [illegible] 12 [illegible] budapesti színház [illegible] [illegible] 2-án, 3-án 2 [illegible] A [illegible] 1 pengő, 2 [illegible] jegyek [illegible] szerkesztőségében 1 pengő 70 fillér [illegible]

Nagy kertészeti kiállitás Szegeden. A Délmagyarországi Kertészeti Egyesület Szegeden folyó évi szeptember hó 17—22 [illegible] kertészeti kiállítást. Kiállításra [illegible] virágok, gyümölcsök és a kiváló híres szegedvidéki facsemeték. A Kertészeti kiállítással kapcsolatban a Magyar Nők Szent Koronája Szövetsége ugyanebben az időben Kisipari Háziipari és Iparművészeti kiállítást rendez. A nagyszabásúnak ígérkező kiállításra jelentkezni lehet a Kertészszövetség (Budapest, IX. Üllői út 1) és a Délmagyarországi Kertészeti Egyesület Szeged Honvéd-tér 8. címén segenél.

Jégverés. Vasárnap N[illegible] határában [illegible] a szőlő és kukorica [illegible]

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

táncm[illegible]gra
megók
Izlése[illegible]ben
olcs[illegible]n
megre[illegible]k
Dinkgr[illegible]dor
Celldömölk
Szem[illegible]n
nagy v[illegible]ban.

Lampel Ica győzelme az ostendei auto szépségversenyen. Érdekes tudósitásban számol be Lampel Ica — Miss Magyarország 1932. az amerikai és európai Missek ostendei szezsurjáról. Az ostendei auto-szépségverseny első diját Miss Magyarország nyerte, de dijat nyert a virágkorzó versenyen is. Incze Sándor betűlapjának e heti külön érdekessége: Rózsahegyi Kálmán és Csathó Kálmán őzbaklesen. Pizsamaverseny a hullámfürdőben. Emőd Tamás cikke korunk hőseiről, Hatvany Liliről ír, mennyivel jobb viselet a nyári ruha, mint a pizsama. Zsolt Béla egy filmszinésznő felvételén vett részt. Szász Miklós Béla Zoltán a [redacted] lett a japán gésából görl. A Duna királynő választás jelöltjeinek fényképe. Érdekes Társaság rovat. Novellák. Tehetségavatás. 13 oldalas rejtvényrovat. Háromfelvonásos szindarab, kotta, kézimunkamelléklet és Gyermekujság teszi változatossá a Szinházi Élet uj számát, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési dij 10 pengő. Kiadóhivatal Budapest VI. Aradi-utc 8. sz.

Elsősorban a tanitók gyermekeit vették fel a tanitóképzőbe. A vallás és közoktatásügyi miniszter a tanitóképző intézetbe a növendékek felvételénél elsősorban a tanitók gyermekeit vette ügyelembe. A felvételi kérelmeket a miniszter elnöklete alatt álló bizottság a legkörültekintőbb munkával átvizsgálta és a pályázók közül mind-azt csak a legjobb tanulmányi előmenetelt tanusitott folyamodókat vette fel és közöttük elsősorban az árvákat, főként hadiárvákat, a legméltánylandóbb körülmények között élő nagycsaládu tanitók és köztisztviselők gyermekeit.

Egy gazdag ember huszonhetedik felesége. A gazdag ember a kapurtalai maharadzsa, aki huszonhetedik feleségé társaságában jelenleg Salzburgban van és mint néző résztvesz az ünnepi játékokon. Erről közöl érdekes beszámolót a Délibáb legujabb száma, amelyben ezenkivül számtalan cikket és riportot talál az olvasó. Aktuális képek a szinházi eseményekről, a rádióstudió ujdonságairól, a filmvilág szenzációiról. Folytatásos regény, novella, egy filmszkecs teljes szövege és kitünő keresztrejtvény van még a népszerű szinház, rádió és film-képeslapban. A Délibáb egy száma 26 fillér.

A felebbezések korlátozása. A belügyminisztériumban törvényjavaslatot dolgoznak ki, melynek célja az, hogy a közigazgatást gyorsabbá és olcsóbbá tegyék. A gyorsaság egyik eszköze, hogy rendszerint csak egyfoku felebbezés lesz megengedve. Azonkivül az egyes ügyek kezelését a minisztériumtól elvonják, ami az alsófoku hatóságok ügykörét és önállóságát szélesbiti.

Szerencsetlenség cséplés közben. Hétfőn délelőtt fél 10 órakor Kemenesmihályfán cséplés közben Zsédenyi József 55 éves gépmunkást baleset érte. A nagy szél meggátlása miatt egyik munkatársa szélfogó fákat dobott fel a gépre s azt Zsédenyi nem tudta elkapni, mert a dobás közben a szélfogó fa jobb szemét kiszurta, minek következtében szeme kifolyt. A legközelebbi vonattal beszállitották a szombathelyi közkórházba.

Huszonhárom nyelven beszél egy amerikai magyar. Egy előkelő newyorki szállóban teljesit szolgálatot G. W. Courson, aki tiz évvel ezelőtt még Király Géza néven Budapesten egyetemi hallgató volt. Courson a szálló tolmácsa és huszonhárom nyelven beszél. Elmesélte, hogy gyermekkorában az volt a legfőbb vágya, hogy világot lásson, mert egy képeslapban (Tolnai Világlapjába) rengeteg érdekes képet látott a világ minden városáról és népéről. Ugyancsak a lapnak köszönheti azt is, hogy nyelveket tanult. Ma több mint hatezer pengőt keres havonként.

Ha Budapestre utazik, első utja legyen a fényesen átalakitott és kibővitett Hungária fürdőbe (Budapest VII. Dohány-u. 44.) menni. **Ott már reggel 5 órakor nyitnak és 1.40 pengőért nemcsak megfürödhet, hanem jól meg is reggelizhet.**

Anyakönyvi hirek. Junius havában a következő bejegyzések történtek az anyakönyvbe. Születés: Sági Gyula máv. vonatvezető és neje Bagics Zsuzsanna leánya év., Burján György napszámos és neje Lukács Mária fia István György rk., Rádli Sándor kosárfonó és neje Berovnyák Mária leánya Magdolna rk., Neustadt Rozália fia Zsigmond izr., László Gyula vendéglős és neje Szultéty Rozália leánya Anna Mária rk., Balogh Vendel máv. kalauz és neje Tóth Anna leánya Ilona, Rozália rk. Házasságon kivül született 1 leány. Meghaltak: Kéri Antal máv. fékező 39 éves rk. gyomorfekély, Tóth Péter ny. igazgató-tanitó 80 éves rk. érelmeszesedés, Inzsel Anna háztart. 35 éves tüdőgümőkór, Kovács Pál gazd. cseléd Vönöck 46 éves tetanusz. Házasságot kötöttek Fekete József napszámos és Mészáros Julianna özv. Kemenesmihályfa. Németh István napszámos rk. Györkös Mária év.

CSARNOK.

A praehistorikus művészet kibontakozása.

(Régészeti tanulmány.)

Irta: **Wéber Gyula.** 2

Az alsó palaeolithicum horizontját képviselő három fejlődési periodusban (chellesi, acheuli, moustiéri) csak a mandula alaku, majd triangularis szakócák (ökölkő) és a kisérő kézművesség symmetriájában volt csak meg az, ami az alaki szépérzék kielégitéséből eredt és ami egyáltalán művészinek nevezhető.

Hogy a harmadkorból az o diluviumon keresztül, a palaeolithicum alsó három periodusáig fejlődött ember kulturjával közt, mert nem találunk a formaérzéken felül abszolut művészetet, azt csak a természeti viszonyok hatásával magyarázhatjuk:

Az ember nomád életet folytat. Nincs helyhez kötve. Az éghajlat kedvező. Így kint a szabadban él. Foglalkozása a vadászat és a halászat, mely kimeriti összes energiáját.

Életmódja szabad, onnan de mégis alá van vetve a természetben ellenfelei orvtámadásainak, az időjárás viszontagságainak úgy, hogy ez a kóbor létküzdelem lefoglalja minden más megfigyelését, idejét és függővé teszi a minden oldalról fenyegető veszedelem lehetőségtől.

Tehát sem ideje, sem kiérett fejlettsége, sem pedig hozzá kedvező alkalma nincsen, hogy szépérzékét fejleszthesse és művészit alkothatna.

Ezt a meddő állapotot meg csak fokozza, hogy a moustiéri periodussal az enyhe időszak véget ér. A klima megváltozik. A hőmérséklet fagypont alá sülyed. A horizont ujra glaciális.

Az ember felhagy nomadizáló életmódjával. Viszonyai megváltoznak. A szabadban vert ideiglenes lakását fel kell cserélnie barlanglakással, sziklaodukkal, tehát kényszerüve a klimatikus viszonyoktól, troglodytává lesz, ami nemcsak hogy szükebb kereteket szab előbbi nagy területen való mozgásának hanem állandó megtelepülésre kényszeriti és ez, a szabad mozgáshoz szokott ősembernek nagyfoku megkötöttséget is jelent és visszafejlődést, meg az eddig is csak ugy vergődő szépérzékének.

Elhanyagolja eszközeinek alaki szépségét és csak tisztán gyakorlati célszerüségre törekszik. Minden eszközét szélesebb használati körhöz igyekszik fejleszteni, szóval minden termeke inkább gyakorlati, mintsem symmetrikus.

A barlanglakó vagy troglodytikus életmód, tehát csak fék volt, az amugyis rossz talajban fejlődő művészetnek.

Ez az ugynevezett neándervölgyi ősember nem volt birtokában nagyobb mérvü szellemi vagy kulturjavaknak, sőt még technikailag is szegénynek mondható.

A talában nehézkes gondolkozású, de testi erőben jól kifejlett volt. Termete zömök, homloka hátralapuló és alacsony. Ismerte már a tüzet, mely most nélkülözhetetlenné vált, a glaciális időszak felléptével.

Eszközének anyaga: a fa és tűzkő göröngy, de helyjel közzel már a csontot is felhasználja.

Ez az emberfaj semmi formában nem volt alkalmas, hogy a fejlődésben kulturhordozó legyen.

A moustiéri periodust követő aurignacival (olv: orinyaki) egy uj emberfaj lép a haladás küzdőterére, hogy fejlettebb kulturjaval és fejlettebb technikáju fegyvereivel elsöpörje a régi keretek élt, már kevésbé életképes barlanglakókat és az invasiót túlélőket pedig beolvassza néptömegébe.

Ez a vérkeresztődés a fejlődésre nagyon szerencsésnek mondható, mert e két faj tulajdonságai összeolvadva, egyiknek fysikai ereje párosult a másik szellemi fölényével és igy e kettőből egy testben lélekben egészséges és fejlődésre képes faj keletkezett; a cro magnoni (olv: cromanyoni) emberfajta, melyet rénszarvas vadásznak is nevez az irodalom.

Az ember most is barlanglakó. Foglalkozása is ugyanaz, mi elődjeié, de nemesebb faja, a neandervölgyiek fysikai fejlettségével kereszteződve, még csak gyarapodik nemes tulajdonságaiban és ezáltal a fejlődésre nagyszerű materiává válik.

Már nem elégszik meg szépérzéke az eszközeinek külső alaki szépségével, (mert talán a kor technikájával szemben tökélyre vitte) hanem elsőben egymás után következő és hullámvonalas rovátkákkal, rhombikus és zeg zug vonalas bekarcolásokkal, tehát ornamentális elemekkel diszíti eszközeit, melyek az imént említett vonalrajzok játékából keletkeztek.

Majd később a rovátkavonalakból kifejlődik a csontlapokra, eszközökre karcolt állatábrázolások nagy tömege (felső aurignaci per).

Az állatkarcolatok körvonalai nagyrészt silhouette szerüek, majd plasztikus hatásra törekszenek.

Ebből kifejlődnek a mély reliefek (szintén állat ábrázolók, de később együtt megy a női testek és a phallus, vulva-ábrázolásokkal) ebből viszont a solutrei kultur-periódussal a kivágott alakok jelennek meg s végül előttünk áll a kerekplasztika. (Megjegyzendő, hogy már a felső aurignaci periodusban is találkozunk idolumokkal, de még nem válnak el élesen a mély reliefektől és az eszközöket diszitő dombormüvektől.)

A plasztikus művészet gyökerét már megtaláljuk a chelles-i, achőli és moustiéri periodusok eszközeinek symmetriájában. Tehát a fent említett kulturperiodusok már ismerik a szépérzékből eredő symmetriát, ettől pedig csak egy lépés a kerekplasztika.

A plasztikus művészet ábrázol állatokat, állatfőket, végtagokat, de különösen nagy és fokozott mértékben női testet, és még nagyobb jelentőséggel a testen feltünően kiemelt nemi szerveket melyek nagyon erős sexuális érzésről tesznek beható tanuságot és tágterű bepillantást engednek a primitiv ember mesterkéletlen és féktelen csapongó nemi életébe. (Különös, hogy a női testek csaknem kivétel nélkül kövér, feltünően fejlett emlő és csipővel, sőt ugyan ilyen mértékben, terhes állapotban vannak ábrázolva. Ez talán lehet jellemvonás is, mellyel a nőt, naturalisztikusan, mint nőt jellemzik, de lehet a steatopig voltuk (zsirosfaruság) faji sajátosságának feltüntetése is.)

A művészet kibontakozásának középpontját a Pyreneusokban kereshetjük. Egyik főkiterjedési területe Dél és Középfranciaországnak, a Pyreneusok és a Loire (olv. loar) közé eső része, a másik Spanyolország, ahol három művészeti provinciát lehet megkülönböztetni.

(Folyt. köv.)

Sághegyi

sajáttermésü elsőrendü palackérett borok 25 litertől felfelé 35—40 fillérért literenkint kaphatók Honig Sámuelnél Celldömölkön.

Befőző hártyapapir

gumi gyürükkel

kapható Dinkgreve Nándor papirkeresk

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.